

การสอบสวนโรค

อาหารเป็นพิษจาก Salmonella group E-ลำปาง

Saimonellosis - Lampang

ระหว่างวันที่ 11-13 มกราคม 2528 ได้เกิดการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษเกิดขึ้นใน หมู่ที่ 1 ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง และ หมู่ที่ 3 ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พบผู้ป่วยรวม 51 ราย ไม่ผู้เสียชีวิต พบว่าไข่แมงมันดองที่ปรุงจำหน่ายโดยแม่ค้าคนหนึ่งในตลาดหมู่ที่ 3 ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ ซึ่งเป็นเชื้อด้วย Salmonella group E เป็นสาเหตุของการระบาดครั้งนี้

อำเภอเมือง ระหว่างวันที่ 11-12 มกราคม 2528 มีผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษเกิดขึ้นในหมู่ที่ 1 ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง รวม 31 ราย อาการป่วยประกอบด้วยไข้ ปวดท้อง อาเจียน อุจจาระร่วง ทั้งหมดมีประวัติรับประทานไข่แมงมันดองที่ซื้อมาจากตลาดในหมู่บ้านก่อนมีอาการป่วย ไข่แมงมันดองดังกล่าวซื้อมาจากแม่ค้าในตลาด หมู่ที่ 3 ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ อีกทีหนึ่ง

อำเภอแม่ทะ พบผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษเกิดขึ้นรวม 20 รายในหมู่ที่ 3 ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ ในระหว่างวันที่ 11-13 มกราคม 2528 อาการป่วยประกอบด้วยอุจจาระร่วง ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ไข้สูง ทั้งหมดมีประวัติรับประทานไข่แมงมันดองที่ปรุงจำหน่ายโดยแม่ค้ารายเดียวกันจากตลาด หมู่ที่ 3 ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ ก่อนป่วยผู้ป่วยทั้ง 20 รายเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแม่ทะ

ผู้ป่วยทั้ง 51 รายแยกเป็นชาย 23 ราย หญิง 28 ราย อายุตั้งแต่ 6-76 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 30-39 ปี ระยะฟักตัวของผู้ป่วยอยู่ตั้งแต่ 3-28 ชั่วโมง เฉลี่ย 11 ชั่วโมง อาการป่วยประกอบด้วยอุจจาระร่วง (100%) ปวดท้อง (100%) ไข้ (78%) คลื่นไส้ (90%) และตะคริว (2%) ได้เก็บตัวอย่างอุจจาระจากผู้ป่วยรวม 25 รายส่งตรวจ พบ Salmonella group E รวม 22 ราย (92%) ยืนยันว่า Salmonella group E เป็นสาเหตุของการป่วยครั้งนี้ ไข่แมงมันดองที่เหลือได้นำส่งตรวจพบ Salmonella group E เช่นกัน

ไข่แมงมันแม่ค้าผู้ขายชุดมาจากดิน นำมาปรุงโดยใส่ลงไปลงในน้ำเกลือต้มสุก เก็บไว้ 2 วันจึงนำมาบรรจุลงเล็กน้อยไปขาย แม่ค้ารายนี้ได้แบ่งไข่แมงมันที่ซื้อมาได้ให้กับแม่ค้าอีกรายหนึ่งด้วย ซึ่งนำไปปรุงขายด้วยวิธีการเดียวกัน ไม่มีผู้ป่วยเกิดขึ้นจากแม่ค้ารายหลังนี้เลย แสดงว่าการปนเปื้อนน่าจะเกิดขึ้นระหว่างการปรุงหรือหลังการปรุงของแม่ค้ารายแรก

ผู้รายงาน เจ้าหน้าที่ระบาศิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง